

Sensibilidade social: « Tempos de bebidas isotónicas e fast-food », de Álex Alonso. Crítica de X. M. Eyré.

O crítico Xosé Manuel Eyré publicou no seu blog Ferradura en tránsito unha recensión crítica sobre o libro *Tempos de bebidas isotónicas e fast-food*, de Álex Alonso, XVII Premio de Narrativa Curta Ánxel Fole.

Bocados de realidade

Se a literatura, directamente ou por contraste, non reflicte os aspectos do acontecer social (do intre en que é producida ou de calquera outro momento histórico, mesmo futuro), entón é menos literatura. Non deixa de selo mais incumpre unha das funcións básicas das que co tempo se foi dotando, porque é unha das que lle conceden carta natalicia. Como a fast-food, é comida, mais cun moi diminuído valor nutricional. Ben acaída nos vén a comparanza, desde o mesmo título da obra que nestas liñas indicamos, mais é que a literatura tamén ten unha función nutricia: ser alimento da alma, fóra de calquera concomitancia relixiosa e por riba de calquera restricionismo que isto lle poida comportar. Así o entende Álex Alonso, autor novo mais coñecido xa por quen segue a literatura galega, pois foi mención especial do xurado no XII Certame Manuel Murguía de narracións breves; gañador, en 2010 do Certame de relatos de muller Matilde Bares, e agora Premio Ánxel Fole de narrativa curta con esta obra que nos ocupa e que deixa ben clara a súa intencionalidade desde o mesmo título. **Tempos de bebidas isotónicas e fast-food** son trinta relatos breves, de moi distinta fasquía, que retratan as condicións socioeconómicas do tempo que nos está tocando vivir. Desde as torturas, as pateras, á corrupción política ou a política lingüística aparecen aquí reflectidos temas da Galiza de hoxe desde unha inquebrantábel pertenza ás Rías Baixas (Vigo, Pontevedra) inclusive nos xiros lingüísticos.

A verdade é que o libro é tan variado que se fai difícil escoller cal é o mellor dos relatos, todos percorridos polo afán de realismo e non exentos dun humor retranqueiro tan noso. Se "O curso de novas tecnoloxías", que abre o volume, nos ensina unha sociedade que se entretén en superfluidades tan modernas como inútiles, "Vitrassa" é unha contundente denuncia da estúpida violencia racial e as "Crónicas marcianas"

lévanos ao horror que está a vivir Palestina. Mais é que o segundo, "Sucidade de benestar", nos instalou dentro da realidade do suicidio por desafiuzamentos e tampouco podemos esquecer o terceiro "Balón medicinal" que, sen desbotar o humor, nos leva deica a realidade do inferno de quen padece bullying polo simple feito de ser gordo; e o seguinte, "Ceda o paso", reinstálanos dentro dos lindes da estafa polas preferentes, e aínda queda a contundencia de "By Glory Lake". Eis unha clara demostración de que o realismo pode ser moi divertido de ler.

Con preferencia pola primeira persoa narrativa, o que reforza a sensación de realismo, Álex Alonso opera unha transición nada doada. Estanos a falar de asuntos serios, en catro casos bota man dos medios de comunicación como fonte de autenticidade dos relatos, mais aínda así o autor topa o momento para a retranca, para o humor fino e sensíbel. Sensíbel, se hai que procurar una palabra definitoria para estes bocados de realidade, esta ten que facer referencia á sensibilidade social que destilan uns relatos que ás veces chegan a ser parateatrais e outras asoman ao multiperspectivismo, como mostra da diferente fasquía técnica que os caracteriza, e a sensibilidade con que se nos contan, capaz de pasar dun rexistro serio a outro humorístico sen que renxan as tramas, sen que se poida acusar de oportunismo ou de procurar a ocorrencia doada, aspecto este que eleva a escrita de Álex Alonso.

Cun relato non se gaña o lector, nin con tres ou catro, cando estamos a falar de trinta, a regularidade técnica é un aspecto moi salientábel neste título que abre unha fiestra de ar fresco no actual panorama literario. O lector pode estar na seguranza de que a lectura deste **Tempos de bebidas isotónicas e fast-food** o agradará e será ben complicado escoller cal é o mellor conto, pois todos contan con algo que os individualiza fronte aos demais, xa sexa pola calidade técnica (poñamos como exemplo "Vitrasa") ou pola actualidade (poñamos como exemplo "Eu confeso", onde se xoga coa dupla moral eclesiástica). Nós renunciamos a escribir de cada un dos trinta en boa parte para non derramar a sorpresa que o lector levará encetando a lectura de cadanseu relato. Mais queremos comentar un aspecto que non nos gustou, e que non é outro que o recurso ao hiperrealismo lingüístico, e algún castelanismo superfluo que se pode atopar ao longo do volume. Do resto, eis un título que se deixa ler con amabilidade, que quere ser lido en ton desenfadado mais sen perder nada de seriedade no tratamento dos temas.

Xosé Manuel Eyré